

FOLKETINGET

Europaudvalget

Den økonomiske konsulent

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 12. maj 2010

Kommissionens forårsprognose for EU's økonomi (2010-2011)

Sammenfatning

Kommissionens prognose skønner at **væksten** i EU-27 bliver skrøbelig med vækstrater på kun 1,0 pct. i 2010 og 1,7 pct. i 2011. Væksten er primært betinget af gode konjunkturer i U.S.A. og Asien. Der skønnes meget lav vækst i **privat forbruget** på 1,3 pct. i 2011 og der forventes fortsat højt niveau i **ledigheden** på ca. 10 pct..

Store problemer ses ved de **offentlige finanser** hvor den **offentlige gæld** vil nå op på ca. 85 pct. af BNP i 2011.

I **Danmark** skønnes en nogenlunde fornuftig vækstrate på 1,8 pct. i 2011. Det **private forbrug** udvikler sig rimelig positivt i 2010 og 2011. **Ledigheden** stiger til 6,9 pct. i 2010 fulgt af et fald til et niveau på 6,5 pct. i 2011. Der er et pænt overskud på betalingsbalancen på ca. 4 pct., men den **offentlige gæld** stiger til 49,5 pct. af BNP i 2011.

For **Tyskland og Frankrig** ses vækstrater på 1-2 pct. i 2010 og 2011 og høje offentlige gældsprocenter på 80-90 pct. I Irland skønnes en vækstrate på 3 pct. modsat **Grækenland**, hvor der forventes fald i væksten på 3 pct. De højeste gældsprocenter skønnes for **Grækenland** og **Italien** på over 100 pct. af BNP.

1. Indledning

Kommissionen foretager to årlige vurderinger af EU-landenes økonomiske udvikling; en forårsprognose og en efterårsprognose. Den foreliggende prognose (foråret 2010) dækker over udviklingen i 2010 og 2011. I begge år er udviklingen dels præget af den **globale finanskrise**, der startede i 2008 og dels den potentielle krise i EU, der skyldes voksende **offentlige underskud** med dertil hørende voksende **offentlig gældstagning** i visse EU lande.

Det tilføjes, at kommissionens forårsprognose vil blive mere grundigt behandlet i den Europa-Økonomianalyse, der udarbejdes til Europaudvalget i juni måned.

I notatet gennemgås kort de vigtigste elementer i Kommissionens forårsprognose.

2. Hovedtal for EU (skrøbelig vækstfremgang)

I **Tabel 1** nedenfor er vist de vigtigste nøgletal for alle EU-landene (**EU-27**) og for de 16 **euro-lande**.

Tabel 1. Prognose for vigtige nøgletal i foråret 2010

	2009		2010		2011	
	EU-27	Euro-landene	EU-27	Euro-landene	EU-27	Euro-landene
BNP (% -stigning)	-4,2	-4,1	1,0	0,9	1,7	1,5
Privat forbrug (% -stigning)	-1,7	-1,1	0,1	0,0	1,3	1,1
Eksport (% -stigning)	-12,3	-13,0	5,0	4,9	5,2	5,0
Arbejdsløshed (%)	8,9	9,4	9,8	10,3	9,7	10,4
Offentlig saldo (% BNP)	-6,8	-6,3	-7,2	-6,6	-6,5	-6,1
Offentlig gæld (% BNP)	73,6	78,7	79,6	84,7	83,8	88,5

Angående væksten i **BNP**, er det Kommissionens vurdering, at der er en vis opgang i konjunkturudviklingen med positive vækstrater på ca. 1 pct. i 2010 og ca. 1,7 pct. i 2011. Væksten ser ud til at blive en smule større i EU-27 end i euro-landene. Men vækstfremgangen er skrøbelig, og afhænger blandt andet af hvordan "gældskrisen" håndteres.

Det er primært de eksterne konjunkturer i U.S.A. og Asien, der trækker **eksporten** op, og dermed skaber vækst i EU (jf. tabel 1).

Derimod er udviklingen i det **private forbrug** noget af en hæmsko for væksten. I 2010 regnes kun med en vækst på 1 pct. og i 2011 skønnes væksten til ca. 1,5 pct.

Det betyder, at **arbejdsløsheden** ikke rigtig falder i 2011, men forbliver på et højt niveau i EU på omkring 10 pct.. Lidt højere i euro-landene end i EU-27.

Det helt store problem er i midlertidig de **offentlige finanser**. Underskuddet skønnes til ca. 7 pct. af BNP i 2010 og i 2011 til ca. 6,5 pct. af BNP. **Den offentlige gæld vil nå op på ca. 85 pct. af BNP for EU som helhed.**

3. Hovedtal for Danmark

Væksten i **BNP** ser nogenlunde fornuftig ud med en vækst på 1,6 pct. i 2010 og 1,8 pct. i 2011. Både udviklingen i **det private forbrug** og **eksporten** er med til at trække væksten op, jf. **tabel 2** nedenfor

Tabel 2. Prognose for vigtige nøgletal – Danmark

	2009	2010	2011
BNP (% -stigning)	-4,9	1,6	1,8
Privat forbrug (% -stigning)	-4,6	2,1	2,6
Eksport (% -stigning)	-10,3	4,8	5,2
Arbejdsløshed (%)	6,0	6,9	6,5
Timeløn pr. ansat (% -stigning)	3,7	1,8	1,8
Betalingsbalance (% af BNP)	4,0	3,9	3,7
Offentlig saldo (% af BNP)	-2,7	-5,5	-4,9
Offentlig gæld (% af BNP)	41,6	46,0	49,5

Det ses af tabel 2, at det **private forbrug** i Danmark har en betydelig højere vækst end for EU, og det giver Danmark en højere vækst i BNP.

Arbejdsløsheden stiger lidt i 2010 til gennemsnitlig 6,9, men falder herefter til 6,5 pct. i 2011. **Timelønnen** falder fra 3,7 pct. i stigning i 2009 til ca. det halve i 2010 og 2011 (1,8 pct. i stigning).

Et vigtigt nøgletal er, at der stadig vil være et pænt **overskud på betalingsbalancens løbende poster** på omkring 4 pct. af BNP.

Derimod ser det ikke så godt ud for de **offentlige finanser**. I 2010 vil saldoen vise et underskud på 5,5 pct. af BNP og underskuddet vil kun falde til 4,9 pct. af BNP i 2011, ifølge Kommissionens prognose. Den **offentlige gæld** (bruttogæld) vil stige fra 41,6 pct. af BNP i 2009 til 49,5 pct. i 2011.

4. Udviklingen i vigtige nøgletal indenfor EU

I **bilag 1** er vist **væksten i BNP** for de forskellige EU-lande.

Det ses, at indenfor **euro-området** har Irland, Spanien og Grækenland stadig negativ vækstrate i BNP i 2010. I Grækenland falder væksten med hele 3 pct. i 2010, og i 2011 har landet også negativ vækst. Derimod skønner Kommissionen, at Irland i 2011 vil få en vækstrate på 3 pct.

De store lande som Tyskland og Frankrig har kun moderate vækstrater på 1-2 pct. i 2010 og 2011.

Udenfor euro-området, er det især bemærkelsesværdigt, at de tre baltiske lande efter drastiske vækstfald i 2009, nu ser ud til at få positiv vækst i 2010 og 2011 (bortset fra Letland, der stadig må døje med et vækstfald i 2010). Men mest bemærkelsesværdigt er, at Polen som det eneste land tilsyneladende er gået fri af finanskrisen. Både i 2009, 2010 og 2011 der positive vækstrater.

I **bilag 2** er vist udviklingen i **ledigheden** i de forskellige EU-lande.

Ledigheden i Spanien er nået op på ca. 20 pct., og det er den absolut højeste ledighedsprocent i euro-området. Irland og Grækenland har ledighedsprocenter på 13 pct. Bemærkelsesværdigt er det også, at Frankrig har en høj ledighedsprocent på ca. 10 pct. I Portugal er ledigheden også høj med ca. 10 pct. I Finland er ledigheden på ca. 9 pct.

Udenfor euro-området bemærkes, at de tre baltiske lande alle har meget høje ledighedsprocenter på 15-20 pct. Ledigheden ser dog så småt ud til at være på vej ned. **Danmark ligger med en ledighed på ca. 6,5 – 7 pct. i den absolut bedste ende med lav ledighed.**

Bilag 3 viser en oversigt over udviklingen i EU-landenes **offentlige budgetbalancer**.

Indenfor euro-området topper Irland med et underskud på 12 pct. af BNP i 2011. Grækenlands underskud er på ca. 14 pct. i 2009, men forventes at falde til ca. 10 pct. i 2011. I Spanien er underskuddet på ca. 10 pct. af BNP.

Udenfor euro-området ligger UK med det største underskud på ca. 10-12 pct. af BNP.

I **bilag 4** er vist en oversigt over den **offentlige bruttogæld** i de forskellige EU-lande. Heller ikke her, er der tale om oplivende læsning.

For euro-landene ses, at Grækenland og Italien har gældsprocenter på over 100 pct. Spanien og Portugal har hastigt voksende gældsprocenter, der dog stadig ligger under 100 pct. af BNP.

Frankrig og Tyskland, der er EU's største økonomier ligger med høje gældsprocenter på 80-90 pct., og det er faktisk højere end Spanien.

Udenfor euro-området har UK den højeste gældsprocent på ca. 87 pct. i 2011. **Danmark og Sverige ligger i den pæne ende med gældsprocenter på "kun" 40-50 pct. af BNP.**

Med venlig hilsen

Therese Bach / Lotte T. Andersen

Bilag 1

Oversigt over vækst i BNP (%)

	Skøn 2009	Prognose 2010	Prognose 2011
Belgien	-3,0	1,3	1,6
Tyskland	-5,0	1,2	1,6
Irland	-7,5	-0,9	3,0
Grækenland	-2,0	-3,0	-0,5
Spanien	-3,6	-0,4	0,8
Frankrig	-2,2	1,3	1,5
Italien	-5,0	0,8	1,4
Cypern	-1,7	-0,4	1,3
Luxembourg	-3,4	2,0	2,4
Malta	-1,9	1,1	1,7
Holland	-4,0	1,3	1,8
Østrig	-3,6	1,3	1,6
Portugal	-2,7	0,5	0,7
Slovenien	-7,8	1,1	1,8
Slovakiet	-4,7	2,7	3,6
Finland	-7,8	1,4	2,1
Euro område	-4,1	0,9	1,5

Bulgarien	-5,0	0,0	2,7
Tjekkiet	-4,2	1,6	2,4
Danmark	-4,9	1,6	1,8
Estland	-14,1	0,9	3,8
Letland	-18,0	-3,5	3,3
Litauen	-14,8	-0,6	3,2
Ungarn	-6,3	0,0	2,8
Polen	1,7	2,7	3,3
Rumænien	-7,1	0,8	3,5
Sverige	-5,2	1,8	2,5
Storbritannien	-4,9	1,2	2,1
EU-27	-4,2	1,0	1,7

NB: Vækst i USA og Japan

USA	-2,4	2,8	2,5
Japan	-5,2	2,1	1,5

Bilag 2

Oversigt over ledighed (% af arbejdsstyrken)

	Skøn 2009	Prognose 2010	Prognose 2011
Belgien	7,9	8,8	9,0
Tyskland	7,5	7,8	7,8
Irland	11,9	13,8	13,4
Grækenland	9,5	11,8	13,2
Spanien	18,0	19,7	19,8
Frankrig	9,5	10,2	10,1
Italien	7,8	8,8	8,8
Cypern	5,3	6,7	7,0
Luxembourg	5,4	6,1	6,4
Malta	6,9	7,3	7,2
Holland	3,4	4,9	5,2
Østrig	4,8	5,1	5,4
Portugal	9,6	9,9	9,9
Slovenien	5,9	7,0	7,3
Slovakiet	12,0	14,1	13,3
Finland	8,2	9,5	9,2
Euro område	9,4	10,3	10,4

Bulgarien	6,8	7,9	7,3
Tjekkiet	6,7	8,3	8,0
Danmark	6,0	6,9	6,5
Estland	13,8	15,8	14,6
Letland	17,1	20,6	18,8
Litauen	13,7	16,7	16,3
Ungarn	10,0	10,8	10,1
Polen	8,2	9,2	9,4
Rumænien	6,9	8,5	7,9
Sverige	8,3	9,2	8,8
Storbritannien	7,6	7,8	7,4
EU-27	8,9	9,8	9,7

NB: Ledigheden i USA og Japan

USA	9,3	9,7	9,8
Japan	5,1	5,3	5,3

Bilag 3

Oversigt over balancen på de offentlige budgetter (% af BNP)

	Skøn 2009	Prognose 2010	Prognose 2011
Belgien	-6,0	-5,0	-5,0
Tyskland	-3,3	-5,0	-4,7
Irland	-14,3	-11,7	-12,1
Grækenland	-13,6	-9,3	-9,9
Spanien	-11,2	-9,8	-8,8
Frankrig	-7,5	-8,0	-7,4
Italien	-5,3	-5,3	-5,0
Cypern	-6,1	-7,1	-7,7
Luxembourg	-0,7	-3,5	-3,9
Malta	-3,8	-4,3	-3,6
Holland	-5,3	-6,3	-5,1
Østrig	-3,4	-4,7	-4,6
Portugal	-9,4	-8,5	-7,9
Slovenien	-5,5	-6,1	-5,2
Slovakiet	-6,8	-6,0	-5,4
Finland	-2,2	-3,8	-2,9
Euro område	-6,3	-6,6	-6,1

Bulgarien	-3,9	-2,8	-2,2
Tjekkiet	-5,9	-5,7	-5,7
Danmark	-2,7	-5,5	-4,9
Estland	-1,7	-2,4	-2,4
Letland	-9,0	-8,6	-9,9
Litauen	-8,9	-8,4	-8,5
Ungarn	-4,0	-4,1	-4,0
Polen	-7,1	-7,3	-7,0
Rumænien	-8,3	-8,0	-7,4
Sverige	-0,5	-2,1	-1,6
Storbritannien	-11,5	-12,0	-10,0
EU-27	-6,8	-7,2	-6,5

NB: Balancen på de offentlige budgetter i USA og Japan

USA	-11,0	-10,0	-9,9
Japan	-6,9	-6,7	-6,6

Bilag 4

Oversigt over offentlig bruttogæld (% af BNP)

	Skøn 2009	Prognose 2010	Prognose 2011
Belgien	96,7	99,0	100,9
Tyskland	73,2	78,8	81,6
Irland	64,0	77,3	87,3
Grækenland	115,1	124,9	133,9
Spanien	53,2	64,9	72,5
Frankrig	77,6	83,6	88,6
Italien	115,8	118,2	118,9
Cypern	56,2	62,3	67,6
Luxembourg	14,5	19,0	23,6
Malta	69,1	71,5	72,5
Holland	60,9	66,3	69,6
Østrig	66,5	70,2	72,9
Portugal	76,8	85,8	91,1
Slovenien	35,9	41,6	45,4
Slovakiet	35,7	40,8	44,0
Finland	44,0	50,5	54,9
Euro område	78,7	84,7	88,5

Bulgarien	14,8	17,4	18,8
Tjekkiet	35,4	39,8	43,5
Danmark	41,6	46,0	49,5
Estland	7,2	9,6	12,4
Letland	36,1	48,5	57,3
Litauen	29,3	38,6	45,4
Ungarn	78,3	78,9	77,8
Polen	51,0	53,9	59,3
Rumænien	23,7	30,5	35,8
Sverige	42,3	42,6	42,1
Storbritannien	68,1	79,1	86,9
EU-27	73,6	79,6	83,8

NB: Offentlig bruttogæld i USA og Japan

USA	84,0	93,6	102,5
Japan	189,2	193,5	194,9